

LA CAMPANA DE GRACIA.

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA.

CADA NÚMERO **5** CÉNTIMS PER TOT ESPANYA.

Números atrassats 10 céntims.

ADMINISTRACIÓ y REDACCIÓ: Llibreria Espanyola, Rambla del Mitj, 20, botiga. BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pesetas 1'50. Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 3'50.

LO REMEY DE 'N CÁNOVAS.

—La salvació dels obrers
vostés la conseguiran

demanant diners als rics...
(—¡Y anantlos embutxacant!)

LO DE PORTUGAL.

UE a Portugal la opinió bull y está a punt d' esclatar ho indican clarament los ecos de la indignació pública que arriban fins a nosaltres y que 's trasllueixen clarament en lo llenguatge de la premsa.

Comensa a succehir allà lo que s' observava en lo Brasil, poch moments avants de que aquell poble enviés a D. Pedro a passeig. A Portugal la revolució fermenta en

l' atmosfera, y la proba més eloqüent de que aixó succeheix es que l' exercit fraternisa ab lo poble.

Un periódich militar titulat *O Sargento* diu ab totes las lletres «que 'l rey y 'ls ministres son reos de traició d' Estat.» Y declara a continuació que votará ab lo poble si 's fa un plebiscit o l' auxiliará ab lo seu concurs si apela a la revolució.

Quan los *sargentos* parlan aixís, los soldats segueixen sempre.

Mentres tant, circulan y la premsa reproduheix proclamas del tenor següent:

«Portuguesos: lo mateix que vosaltres, tenim en lo cor l' ideal sublim de la patria, y sentim en son sili més recóndit los dolors que sufren la terra de nostres antepassats.

«La monarquia está gastada y 'l rey es un imbécil. Combatíu ab totes las vostras forsas per la República: nosaltres vos ajudarem.

«Ha arribat lo moment y podéu contar ab la nostra espasa pera la lluyta que va a trabarse.

«Donéu la senyal del combat y veuréu al costat vostre, en la maleixa creuhada altiva y noble, al exercit portugués.

«Endavant per la patria y ab ella per la República.»

Aquest llenguatge no s' emplea sino en los moments suprêmes.

Y davant d' aquesta excitació ¿qu' es lo que existeix per contrarrestarla?

Un rey malalt de tifus y un Sr. Martens Ferrao que intenta en vá fa dias, constituhir nou ministeri... En últim terme l' amenssa de Inglaterra d' enviar a Lisboa quatre acorassats, com si fallés una xispa per arbolat la mina carregada de combustible.

Flachs serveys venen prestantse mútuament las monarquias.

La monarquia inglesa, que ha contat sempre ab la sumissió de Portugal durant anys y sigles, la deixa ara en tal estat que del trono, la corona y 'l cetro portugueses cap home de negocis ne donaria avuy un rei, y aixó que 48 reis en aquella terra valen apenas un ral.

¡Quina consideració li guarda!

Valente de la ley del mes fort li arrebatá sas millors colonias y alguna cosa que val més encare que las porcions de terreno: li arrebatá l' honra.

Figúrinse que a qualsevol de vostés un lladre a la nit los sorprén y 'ls hi pren la capa. Incapassos de lluytar ab ell, per ser lo lladre més forsut y anar molt ben armat, los hi presenta un paper y 'ls hi obliga a firmar lo següent.

«Jo, fulano de tal, declaro espontáneament que aquesta nit he regalat la mèva capa a sutano, desitjant que per molts anys pugua disfrutarla ab pau y alegria.»

Aqueixa declaració es en certa manera 'l tractat que Inglaterra exigeix de Portugal. Los portugueses s' indignan; pero Inglaterra repeteix ab la major flemma.

«Si no firmas desseguida, ja no 'm contento ab la capa, sino que 't prenh l' americana, y 'l hermillá y 'ls pantalóns y la camisa... Ala, a firmar desseguida, ó sino 't deixo al mitj del carrer ab la pell y 'ls ossos.

¡Lo dret del més fort!

¿Es que Portugal, proclamant la República, quedarà exenta de las impertinencias dels inglesos? Aixó ni pensarho.

«Pero 'l poble necessita una reparació. Hi ha cástichs providencials. ¿Qui va iniciar en Portugal aqueixa política tan propicia a Inglaterra? La monarquia. ¿Y per qué? Per interessos purament dinástichs. Per fugir d' Espanya, va entregarse cegament a Inglaterra. Just es, donchs, que qui ha fet lo mal siga qui 'l pagui, per més que 'l mal en sí no tinga reparació possible.

La situació de Portugal, me recorda la fabula del matxo, 'l gat y 'l xicot través.

Avansava un matxo tranquilament per un camí, quan un xicot entrant aliat que duya un gat dintre un cistell, se proposá riure una estona.

Al efecte s' acostá de puntetas a las ancas del pacífich matxo, tragué 'l gat del cistell y li colocá sobre la quia.

Lo gat enfurrunyat tragué las urpias, las clavá sobre l' animal, y aquest... Res: deixém la paraula al fabulista:

«Pero al sentirse herido el pobre macho pegó una coz y reventó al muchacho.»

Ara figúrinse que 'l matxo es lo poble portugués, lo gat Inglaterra y 'l xicot...

En quant al xicot ja 'l sentirán gemegar de aquí poch dias.

P. K.

A mort del Sr. Rius y Taulat ha posat fi a la lluyta encesa que a Barcelona venia sostenintse entre 'ls partidaris y 'ls enemichs de aquell personatge.

Si la seva presencia a l' arcaidia va fer bé ó va fer mal a Barcelona, es aquesta l' ocasió pitjor de discernirho. La mort no es licit tractar de certas qüestions.

Nosaltres, donchs, que forem adversaris convensuts del primer marqués de Olérdola, lamentém vivament la seva mort y envihém nostre pésam a sa desolada familia.

Una frase del héroe de Sagunto:

«No sé per qué han de impassientarse tant los fusionistas, quan deuen figurarse que 'ls conservadors no serán poder dintre de dos anys.

D' aquí dos anys, si 'l país volia y 'ls republicans nos hi empenyavam, no serian poder los conservadors ni 'ls fusionistas, ni 'l general del Llorón portaria, com ara, un parell de ministeris a la butxaca.

Ha mort al Hospital lo nen Llorach, victima dels mals tractes que sufri en l' Assilo Naval.

Indigna que un bárbaro carregués tant la má sobre una pobre criatura, fins al extrém de produhirli una terrible malaltia que li ha ocasionat la mort; pero indigna més encare que la Junta de aquell assilo que de *benéfich* no tindrà més que 'l nom, no haja entregat al culpable als tribunals de justicia, donant ab aquest acte reparador una satisfacció a la opinió pública, justament soliviantada.

En Silvela, ara que ha tret los ajuntaments que li feyan nasa, ara que ha donat als gobernadors las instruccions que li han passat pel cap; ara, en fi, que ja té a punt de solfa 'ls encasillats dels candidats oficials, diu y assegura que farà las próximas elecciones ab la major sinceritat.

Vaja, Sr. Silvela, rentis las máns y ensenyi l' aygua. Volém veure si queda gayre bruta.

Lo *Centro Republicá* ha celebrat la inauguració de seu cassino, ab una solemne sessió que tingué lloch dimars y que fou presidida per l' ilustre periódich portugués Magalhaes Lima.

L' acte resultá brillantíssim y sigué molt concorregut.

Reyna la pau entre 'ls conservadors de Castelló de la Plana. La cosa s' ha arreglat amistosament y per via de reparto.

Set districtes electorals se contan en ella y en la impossibilitat de donarne tres y mitj per banda, perque 'ls districtes no 's parteixen com las butifarras, se n' han donat tres al famós Cossi, tres a n' en Cánovas, y 'l que sobra se l' ha quedat en Silvela.

¡Com si los electors de una provincia fossen remats de bens y 'ls cacichs fossen pastors y rabadans per ajuntarlos y dividirlos a cops de pedra!

En un dels últims concells de ministres s' acordá un suplement de crédito de dos milions de rals per atencions sanitarias en l' exercit.

Los plans de reforma del general Azcárraga implican també un considerable augment en lo pressupost de la guerra.

¡Que sempre haguém de veure lo mateix! Mentres los conservadors son a la oposició tot es demanar economias. Pero arriban al poder, y no contents de buydar la bossa de cuyro, la tiran a l' olla per ferne caldo.

Lo nostre amich y correigionari Zulueta está emprenent una gran campanya electoral pel districte de la Seo de Urgell, ahont tots los elements republicans, moguts de gran entusiasme, han tingut a bé proclamarlo son candidat pera la Diputació a Còrts.

Lo Sr. Zulueta ha de lluytar contra 'l fill del general Martinez Campos, patrocinat pel govern y pel seu papà.

En una de las reunions republicanas va dirse una frase qu' expressa la gran decissió dels republicans montanyesos.

«No li sera tan fácil al general—digué un orador—

guanyar la elecció de la Seo, com fer la restauració a Sagunto.

De la victoria del Sr. Zulueta 'n dona una proba manifesta 'l *Diari de Barcelona*. Diu lo *Brusi*, que 'l fill del general guanyará. Y ja sabem que totes las profesias del *Diari* surten al revés.

Un saludo carinyós a Magalhaes Lima, eminent periódich republicá portugués que acaba de visitar la ciutat de Barcelona.

Magalhaes Lima té una doble significació: es fill de un poble germá y professa las ideas republicanas. Las únicas ideas que poden realisar l' ideal de la unitat ibérica.

Los republicans del Centro han celebrat un meeting a Santander, enaltint la República y proclamant la necessitat de que totes las fraccions se correspongan y viscan en pau y bona inteligencia.

Aquest es lo cagi.

Una frase felis del Sr. Azcárate:

«Los dos partits monárquichs son las crossas de la monarquia.»

Aquesta metàfora explica fins a cert punt lo perquè del últim cambi de govern.

La crossa conservadora anava aprimantse, aprimantse de tal manera que amenassava trencarse. Si aixó hagués succehit, lo coix no hauria pogut caminar.

Aixís ha sigut necessari engroixirla. Quan la crossa será ben groixuda, no será difícil que algú vulga ferla servir per rómprela sobre las costellas dels liberals.

CARTAS DE FORA.—A Cardona se celebrá la festa major fentse com cada any en la Plassa de la Constitució corra de bous, que havia de durar, seguint la costum, fins entrada de fosch. Pero l' arcalde tancá 'l balcó, desde ahont presidia, quan encare feya sol, y als crits de «bou, bou» que donava 'l públich, reaparesqué l' arcalde donant permís perque 'n corrés un altre. Pero 'l corral ja estava buit. Los empresaris se 'n havian emportat lo bestiar. Sortiren molts a ferlos tornar enrera, y negants'hi un d' ells hi hagué alguns cops de pedra. Resultat: que l' arcalde doná ordre de que fossen presos sis ó set joves y enmanillats com criminals, sens dupte per donar gust als empresaris dels bous que son de l' olla. Afortunadament lo jutje, qu' es una bella persona, no ha permés que fos comesa semblant barbaritat.

Lo rector de Ginestar demanava 58 duros per casar a uns nuvis que van resultar parents, haventse avingut a rebaixarho fins a 42. cantitat encare massa crescuda que mogué als contrayents a casarse pel civil, lo qual es més cómodo y menos car. Lo casament se realisá ab tota solemnitat. recorrent los nuvis y l' acompanyament qu' era numeros. los carrers de la població precedits de una música al só del himne de Riego. Ja es aquest lo tercer matrimoni civil que se efectúa a Ginestar, y sembla que aquells vehins s' aniran aficionant a prescindir dels capellans, si es que aquests moguts per l' esperit de competència, no 's decideixin a tocá 'l baixó. De altra manera aviat haurán de plegar la botiga.

Sembla que 'l general Martínez Campos, que visitá Vilafranca del Panadés, no sortí molt content de aquella població perque ningú li feya barretada. Los vilafraquins tingueren ocasió de presenciar com lo dit general abrasava al ex cabecilla Miret, convertit avuy en coronel d' exercit. ¡Tréguinse 'l barret davant de aquestas escenas!

Mossén Pere y Mossén Burgay van negarse a assistir a la repartició de premis que cada any fa lo *Centre Agrícola*, perque en lo teatro del Tivoli ahont s' efectuava, s' hi havian donat anteriorment algunas funcions de zarsuela. ¡No son mals zarsueleros los tals ensotnats!

Ningú s' explica perquè l' arcalde de una població tan pacífica com la de Cambrils, situada a 8 kilómetros de Mataró y 3 de Sant Joan de Vilassar intervingués de la manera que va ferho en los balls públichs, que per costum inmemorial venen celebrantse 'ls días de la festa major. Comensá per no deixar guarnir la plassa, y si bé va consentir que 's ballés, sigué alterant la costum antiquíssima de que en tal día las noyas anessin a treure 'ls joves. Aixís y tot, quan lo ball havia comensat davant de més de mil personas, entre las quals se contavan numerosos forasters, l' Arcalde, que s' trobava a la Casa consistorial ab una parella de guardia-civils y un' altra de Mossos d' Escudra, enviá un ofici al músich director de l' orquesta, manantli suspendre 'l ball.—Ningú s' explica 'l motiu de semblant arbitrariedad en una població morigerada, en la qual no 's coneixian divisions ni diferencias entre 'l vehins.—Bo sería que l' autoritat superior de la provincia cridés a comptes a un arcalde que ab sa desatentada conducta pot donar lloch a serios disgustos.

Lo rector de Cerviá lo segon día de la festa major tancá l' iglesia y deixá als vehins sense missa perque la societat no volgué deixar l' orquesta per cantar vespres, maitines y no sé que més, creyent que ja feya prou ab deixarli pels oficis. L' indicat rector no sembla sino que busqui discordias y renyinas. Després de haver fet serrar los banchs de la iglesia sense permís dels seus propietaris, y apoderarse dels restos per cremarlos al hivern y escalfarse ab la majordona, ha establert un impost de 20 rals l' any pel qui vulga tenir ajenollador, y de dos pessetas la temporada qui vulga usar cadira. ¡Quants ne va deixar Jesús de mercaders al temple!

Quan lo general Martínez Campos aná a Figueras, lo comité conservador de aquella ciutat, compost de quatre soldats y lo diputat a Còrts, que feya de cabo, va pujar a un tren de carga, y confós ab las botas buidas, suró y gallinas, fou arrastrat fins a Girona, ahont esperá al héroe de Sagunto. Al arribá aquest, no volia creuer que alló tan esquitit fos lo comité conservador de Figueras; pero se convensé davant las seguritats del jefe del tren de carga que l' havia portat Ara ve 'l bó: los conservadors anaren en tren de carga per treure partit del viatge del general a fa-

vor del actual diputat, contra qui lluita en Baró; y quan més entusiasms estaven, dihentli príncep de la milícia y altres coses, en Martínez Campos, aburrit de la conversa y sense sapiguer ó recordar que tenia davant al diputat conservador, preguntá de sobre:—¿No s' presenta candidat per Figueras en Baró?—Sí, senyor.—Donchs sápigam que m' agrada que triuñés, perque es un bon xicot. Los conservadors de Figueras encare ploran.

Quan inventis una cosa que després no pot servi, si vols donarli un nom gráfich, pòsali aquest: *Submari*.

Per alt se tocava 'l bombo, per baix tot marxava mal, y 'l públich que s' ho mirava, deya:—¡Prou bombo... per alt!

En un periódich d' anuncis llegeixo aquest desatino:—*Hace falta una niñera que acompanye a un submarino*.

Per ser célebre tres días y al quart quedarse á recó, val més no moures de casa y estudiar bè la lliadó.

Manifestacions, discursos, vivas, ovacions en llanxa... ¿qué 'n queda de tot alló?—Un gep, un mort y una planxa.

Créyam sè 'ls amos del mar en cas de que vingués guerra: ara ja 'ns contenterém ab que no 'ns prenguin la terra.

Deya un, contemplant un barco que pretenia fe 'l peix:—Nada, ja may més m' engresco fins que ho toqui jo mateix.

Dintre del mar hi vaig veure un llus, un burro, un barat, una anguila... y un bunyol de superior calitat.

ENSAIG GENERAL.

ROXINA á inaugurar-se la temporada política, los ministres se reuneixen pera posar-se d' acort y sapiguer quina marxa han d' emprendre.

Don Antón obra la sessió y sense gastar preámbuls se 'n va al bullo.

—Seuyors, l' istiu s' ha acabat. Comensa la campanya d' hivern, y hem de fernes cárrech que gobernar no es sols divertir-se y anar y venir de San Sebastian, sinó que de tant en tant es precís fer algo que soni, mal siga una desgracia. Trassém, pues, un plan de conducta y mirém si 'ns podém entendre ¿Qué us sembla que convé primer que tot?

SILVELA.—Jo opino que hauríam de organisar las eleccions.

FABIÉ.—Més urgent es posar mitjas solas y talóns á Cuba.

COS-GAYON.—¡L' hisenda, l' hisenda s' ha de cuydar!

—Está tan mala, pobreta!

AZCÁRRAGA.—¿No sería més convenient donar un vistasso al exércit?

BERANGER.—Més ho necessita la marina...

VILLAVERDE.—Jo comensaría per modificar tots los tribunals d' Espanya

ISASA.—¡Mirin que las carreteras están molt mal engravadas!

DUCH DE TETUAN.—A Castelló de la Plana...

CÁNOVAS (interrumpentlo secament).—¡Magnífich! ¿Es á dir que cada hù té un parer distint? ¿Es dir que ningú 's recorda del interés general?

DUCH DE TETUAN.—A Castelló...

CÁNOVAS (sense ferne cas).—Vuyt ministres. vuyt notas discordants. ¿No veyéu que d' aquesta manera no anirém en lloch?

SILVELA.—¡Home! Ara com ara, lo més urgent es anar á las eleccions. Lo país se desperta, y si vivim desprevinguts, podría ser molt bè que 'ns dongués un xasco.

CÁNOVAS.—Bueno, donchs, parlém de las eleccions. ¿Tens traballs fets? ¿Has estudiat la...

DUCH DE TETUAN (interrumpentlo).—A Castelló...

CÁNOVAS (tapanli casi bè la boca).—Tú calla. Parla, Silvela: ¿has estudiat bè l' assumpto?

SILVELA.—Completament: per mí no ofereix cap dificultat. Los districtes están repartits d' una manera equitativa.

(Lo duch de Tetuan fa un gesto com si volgués anar á parlar de Castelló; pero no s' atreveix, al observar que 'l monstruo 'l mira.)

CÁNOVAS.—¿Ja nas pensat ab aquells parents que vaig recomenarte?

SILVELA.—Tots serán diputats: jo li garanteixo.

CÁNOVAS.—¿Quants ne sortiran d' oposició?

SILVELA.—Miri: fussionistas trenta; martistas, vuyt.

BERANGER (alsant lo cap).—Ey, mestre, varem quedar en que serían deu...

SILVELA.—No pot ser: en Romero me n' ha demanat dos més dels que jo li concedía...

BERANGER (insistent).—¡Oh! Es que no sè si en Martos se contentará ab aquests vuyt...

CÁNOVAS.—¿No s' podría echar mano d' algun altre puesto?

DUCH DE TETUAN (cremat).—A Castelló...

CÁNOVAS (trecantli la paraula).—¡Just! Tè rahó aquest. Silvela, pren dos puestos de Castelló y arregla 'l negoci.

DUCH DE TETUAN (fora de si).—¡Pero si aquests puestos son meus, y jo cabalment volía declarar que 'n tinch poch!

Aixó es un abús...

CÁNOVAS.—Lo qu' es un abús es gallejar d' aquesta manera, després de la nostra tolerancia. De tots modos, si no t' agrada ja ho sabs. Por la puerta...

(Lo duch de Tetuan s' arronsa en l' asiento y calla com un mort.)

FABIÉ.—Pera evitar disgustos, opino que lo millor sería deixar tot lo referent á eleccions á la discreció del senyor Silvela.

COS-GAYON (ab ironia).—Y lo referent á la deuda de Cuba, á la discreció de vosté: ¿no es veritat?

FABIÉ (una mica groch).—¿Qué vol dir ab aixó?

COS-GAYON.—Vuyt dir senzillament que la conversió que ha realisat me sembla un Peral... es á dir, una pasterada

CÁNOVAS.—¡Cos, Cos! Ja sabs lo que dius? Mira que en Fabié es molt intel·ligent...

COS-GAYON.—Per posar un pegat en un banch potser si; pero per arreglar la deuda de Cuba...

ISASA.—Tè rahó en Cos...

VILLAVERDE.—Lo mateix opino.

FABIÉ.—Si; vosté opina 'l mateix, perque jo vaig dir que la contradansa de magistrats que vosté projectava 'm semblava inconvenient...

SILVELA.—Tambè m' ho sembla á mí.

VILLAVERDE.—Més inconvenient me sembla á mí la reparició de districtes que vosté fa.

SILVELA (irritat).—Aixó es intolerable!

FABIÉ (tirant la cadira de revés).—¡Inaguantable!

BERANGER (alsantse com una fiera).—¡Insoporable!

CÁNOVAS (trayent foch pels caixals que li quedan).—¡Vajin al diable!

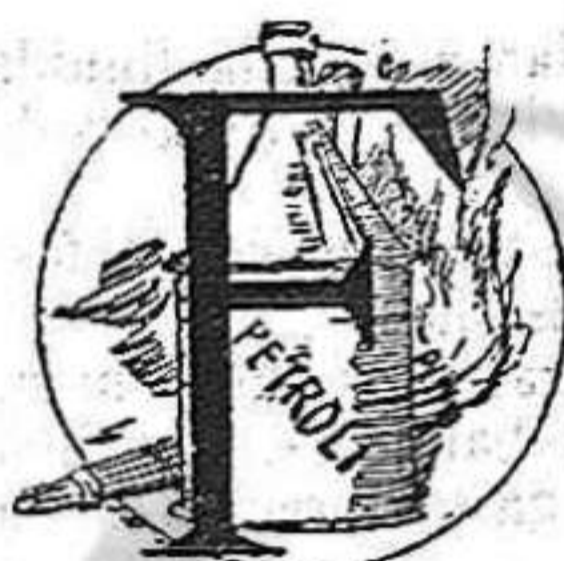
(Aqui ja es imposible enténdres. Tot son crits, recriminacions y frases intencionadas. Lo duch de Tetuan no fa altra cosa que parlar de Castelló.)

CÁNOVAS (procurant restablir l' ordre).—Deixémho corre per avuy. S' alsa la sessió (Dirigitse á n' en Villaverde.) Tú; escriu un suello pèls periódichs. que digui aixis:

«El Consejo de ministros celebrado hoy ha sido cordial como siempre, habiéndose tomado todos los acuerdos sin discusión y por unanimidad.»

FANTÁSTICH.

UN ENTERRO MIXTO.

INS ara havíam vist enterros purament religiosos ó enterros purament civils: en quan al primer exemple de un enterro barrejat, religiós al principi, civil al final, estava reservat donarlo al clero de Figueras.

Morí D. Benet Ventura, fill del popular Pep Ventura: l' autor del ¡Arre Moréu! y 'l reformador de la sardana.

Lo jove Benet havia heradat de son pare la honradés sens tatxa, la pobresa y l' amor al art musical. Director del coro Erato, sos companys de societat decidiren acompanyarlo al cementiri ab lo pendó y una música que entonava una marxa fúnebre. Devia també acompanyar al cadáver, per encárrech exprés del difunt, una parella de capellans.

L' enterro desfilava pèls carrers de Figueras ab la major solemnitat. Los dos capellans que ja havian fet una ganyota al veure 'l pendó de la societat Erato, marxaven depressa com si tinguessen por de acabar tart lo jornal, deixant endarrerits lo dol y 'l cadáver.

Jo no sé si refunfunyarían oracions ó qué, lo cert es que al arribar á la plassa, de retorn de la iglesia, tot de un plegat, com si fossen moguts per un ressort, giraren quya y abandonaren l' enterro, entre l' assombró de tots los presents.

¿Hauríam fet lo mateix si en lloch de dur al sepulcre á un pobre músich, que morí á casa de uns amichs, s' hagués tractat de un ricatxo de aquells que compran las oracions del clero ab bons bitllets de banch?

La espatxada de aquella parella de monjins, que deixavan la feyna á mitj fer, ha sigut molt comentada en aquella republicana ciutat y per més que un periódich de la crosta de baix, titulat el *Semanario*, haja volgut cohonestar conducta tan incalificable, pretenent que 'ls que assistían al enterro no guardavan la deguda compostura, haventhi qui famava y qui blasfemava, tot Figueras sab de sobras que tal suposició es una indigna calumnia.

L' últim dels obrers que assisteixen á un enterro, sab guardar més respecte davant de la magestat de la mort, que certs corps. que fugen del ápat fúnebre, quan veuen que en un cadáver no hi ha més que ossos á pe'ar.

ESPUERNAS.

Després de donar l' assumpto de Meli' a per sanjat, per fi de festa resulta que no hi ha res arreglat. ¡Tréguinnos aviat de duptes y acabém aquests tropells! ¿Pagarán ells ó nosaltres? ¿Pagarém nosaltres ó ells?

De día en día 'l bon Cánovas se 'ns torna tan avansat, que més sembla un de la roja que no un madurot corcat.

Si segueix aquesta marxa, jo estich en la persuasíó de que hem de véurel com crida:—¡Viva la liquidació!...

Tras mil esforços titánichs, ha arreglat lo gran Fabié la horrenda deuda de Cuba, posantla d' alló més bè. Aquesta ditxosa deuda sembla un rellojje dolent; cada dos mesos l' arreglan... y sempre va malament.

En Silvela ara fa corre que al venir las eleccions será imparcial ab tot bitxo, sense distingí opinions. ¿Vol dir que aquestas historias no las publica ab l' intent de que 'ns adormim, per veure si 'ns xarpa més fàcilment?

¿Reparan quíns ecos sonan, semblants á la marxa real? Es l' huracá que 'ls transporta de la part de Portugal. No extranyin si de cop senten un espetech molt agut, seguit de crits d' alegría; será que 'l d' aixó ha caygut.

Per catequisá á en Zorrilla en Martos va aná á París; pero en Zorrilla es molt guapo y estava ja sobre avis. Va rébrel bè, va escoltarlo, va mirarlo tot parat... y li va dir quatre fástichs ab molta amabilitat.

A Gracia també s' hi troban trampas, comptes al revés, tarugos de varias midas y otras y otras cosas més. ¡Mirin aquestos gracienses cóm imitan als vehíns! ¡Quín modo de treure copia dels usos barceloníns!...

C. GUMÁ.

OBRE Peral!

Apenas esbravat l' entusiasme dels madrilenyos, ara resulta que 'l fruyt dona 'l tal Peral, no son las peras que semblava.

La Junta técnica primer y després lo consell suprém de Marina, han dit de una manera clara y terminant qu' en lo submari no hi ha res de nou, y que l' aparat no serveix per res.

Los que van desganyitarse aclamant á n' en Peral fias á posarse ronchs, podran dir:—Tornéume la veu ó á lo menos paguéume una paperina de bolas de goma.

Sobre aquest particular, deya un home desapassionat. —En Peral no s' ha equivocat de gayre. Volía fer un torpedero y li ha sortit ¿qué dirian?

—¿Qué?

—Li ha sortit una torpesa.

A pesar de aixó, 'l Consell suprém de Marina té tanta ó més responsabilitat que 'l mateix Peral.

Avants de emprendre aquest la seva obra va presentar los planos y una memoria explicativa del projecte. De manera que si en lo projecte no hi havia res de nou, tal com se diu ara, llavors es quan s' havia de veure y no ara que s' ha gastat un caudal inútilment.

Donchs no senyors: ni llavors se va veure, ni ara se 'n fa cas, desde 'l moment que 'l mateix Consell suprém de Marina aconsella al govern, que autorisi á n' en Peral per ferne un' altre.

¿Han vist res may al mon més ilógich?

¡Vaja, que las grans eminencias de la marina espanyola, s' acreditan!

Es un consol pèl país que tan grans sous los hi paga, lo veure cóm desbarran.

Lo que menos podém dir que si 'l Peral no serveix, ells no saben per quins mars navegan.

Una carta de Mallorca assegura qu' en aquella isla s' hi aclimatan les freres qu' es un gust.

No passa dia que no s' hi estableixi un nou convent. Ja n' hi ha de tots los colors y de todas las castas: blanchs, grisos, pardos, negres, calsats y descalsos... No pot donar-se un pas sense toparse ab un parell de freres.

¡Compadeixém de tot cor als mallorquins!

Per més que ja se sab: terra de porchs, terra de freres. Al cap y al últim tots hi son per lo mateix: per engraxarse.

DE LA CORT Y DE LA VILA.

FARMACIA
DE
ULTRAMARCATAPLASMAS
DEL DR.
FABIÉ

L'apotecari Fabié ja té l'ungüent amanit que ha de curar 'ls mals de Cuba y 'ls dolors del seu partit.

Llegeixo:

«El Rey D. Francisco ha traído para sus augustos nietos multitud de juguetes, entre ellos un caballo mecánico que hace las delicias del Rey niño.»

No hi ha com ser avi per recordarse dels nêts.

Encare que si jo ho fos de nêts destinats a reynar, no 'ls portaria caballs, sino ministres mecànichs, que aprentantlos lo ventre fessen bonas reverencias.

Aixó es sempre més entretingut y més instructiu.

Lo 21 de octubre se celebraran grans maniobras militars a Calaf.

Escrigan Kalaff y semblará que no es a Espanya sino a Russia.

¡Quina llástima que 'l general que ha de dirigir las no 's diga Martinoff Kamposwitch!

Aixó faria més tropa.

Ara surten los carlins y diuen per boca del marquès de Serraulo que aniran a las Corts a defensar lo socialisme catòlich.

¡Lo socialisme catòlich!

¡Vòlta'!

Y no 's pensin que sigan los carlins tan sols los partidaris de aquesta especie de socialisme.

Ara ha sortit lo Mónstruo explicant allò que va dir durant lo seu viatge a Vitoria respecte a la protecció deguda a las classes treballadoras. D. Antón se proposa resoldre la qüestió social per mædi de las institucions religioses y la intervenció de la Iglesia.

Es a dir; al obrer que no menja, se li diu:

—Ves a la iglesia, y t donaran una crosteta de pa beneyt.

¡Quins socialistas més arrancats!

Tal vegada en Cánovas ab aixó de las institucions religioses, intenti tornar a la soba dels convents.

¡Com que ara, cap a sas vellesas, diuen que s' ha tornat tan amant del progrés... cal arreras!

De las averiguacions practicadas pèl Sultán, resulta que dels fets de Melilla no 'n tenen la culpa los kábilas, sino 'ls soldats espanyols.

Ja veuran com nosaltres, per poch que 'ls moros s' hi empenyin, a més de cornuts haurém de pagá 'l beure.

Si es aixís, comensém per saludar a aquella lluhida tropa de moros que va enviar lo Sultán a la frontera de Melilla.

No hi fa res que vajan bruts y desarrapats, com si fossen moros de cuyna en dia de carnestoltes.

No importa que de soldats no tingan més que 'l nom, componentse tota la tropa de limpia-babutxas, y no dich limpia-botas, porque allà no se 'n gastan, reclutats en las pllassas y carrers de Tànger.

Els son la representació de un país que sab ferse respectar més que 'l nostre, quan lo governan los conservadors.

Als que miran ab cert rezel las maniobras militars de Calaf que ha disposat celebrar lo general Martínez, per tranquilisarlos sols los hi farém observar una cosa.

Y es la següent: En tota la comarca de Calaf no s' hi cria un sol garroter.

Lo corresponsal A. del *Brusi* no es, com molts se figuravan, lo Sr. Fabié. Aixís ho declara *La Epoca* de Madrid, per més que sobre aquest punt lo *Diari de Barcelona* calla com un mort.

Comprenem molt bé que 'l Sr. Fabié, avuy sent com es ministre, no s' entretinga a escriure cartas com quan no ho era.

Pero las cartas segueixen portant la inicial A., qu' es la marca de la farmacia.

Y ja se sab: quan l' apotecari está ocupat, fa 'ls unguents lo practican.

A Alcudia (Granada) se cala foch a la iglesia. Los vehins corren y logran apagarlo. Penetran en la capella del Sant Cristo y troban a faltar un terno molt rich y de extraordinari mérit artístich. Lo foch no podia haverlo consumit. Aixís es que tothom se preguntava:—¿Ahont es lo terno?

Un vehí més decidit que 'ls altres, va dir:—Porteume un bon garrot.

Y van portarli. Quan lo tingué a las mans y hagué fet ab ell un bon molinet, afegí:—Ara porteume 'l rector.

Y van portarli també.

Y aquí comensa lo bó.

—Mestre, li diu: ¿Ahont es lo terno del Sant Cristo?

Lo rector:—¿Qué m' expliquéu a mí?

—¡Ah! ¿qué t' expliquém? ¡Garrolada! Y digas ahont es lo terno del Sant Cristo.

Aquest procediment qu' es lo mateix qu' emplean las criaturas pera fer cagar al tió, produhi al poch rato l' efecte desitjat. Lo rector va esquitxar lo terno del Sant Cristo. Se 'l havia endut a casa seva impensadament. Si l' iglesia s' hagués cremat, ja ningú hauria trobat extranya la desaparició de aquella joya artística. ¿Comprenen ara per qué va calarse foch a la iglesia?

Ara sols falta que 'ls vehins de Alcudia coloquin lo garrot en un altar y que allí 'l venerin com un objecte

—¿Cóm vol qu' Espanya camin per las vias del progrés, si 'ls joves encara posan banderetas pèls carrès?

piadós. Avuy los miracles ja no 'ls fan los ensotanats, sino 'ls garrots.

Lo conde de Paris, pretendent a la corona de Fransa, s' ha embarcat cap a América.

Bon vent.

La corona francesa ja fa temps qu' es a ca 'n Taps, y ara 'l conde de Paris li corra al darrera.

Per aixó se 'n va al altre mon.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA.—*Bo-fe-ta-da.*
2. ANAGRAMA.—*Contar-Conrat-Carnot.*
3. TRENCA-CLOSCAS.—*Capellades.*
4. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—*Fusteria.*
5. GEROGLÍFICH.—*Per pastas los fideuhés*

Han endevinat todas las solucions los ciutadans Xanigots, F. P. (Mata-morts) y Un Encatalanat; n' han endavinadas 4 R. Fuster y Pere Lloca; 3 Pau Guerra; 2 Ciutat Barrera y 1 no més, M. R. y S., Salabrugas y Un xino enganyat.

CORRESPONDENCIA PARTICULAR

Ciutadans M. Arcilla, S. Escolá, Pau Guerra, Mayet, F. y F., A. Tilop, E. Parasits, J. B. y Carreté, F. Soler, Un Concejal, Cap Quadrat, J. Aran y Gaya, L. C. y C., A. C. y Barretina, E. Molas, S. Pitarreta, J. A. y Serra, Un que té 'l os bertran, R. Ojeda y Lopez, E. Palmés, J. Escolá, J. Gabarró y J. Oromí Arus.—*Lo que 'ns envian aquesta semana no fa per casa.*

Ciutadans V. Sallarés, Joanet de Gracia, J. Staramsa, F. Escolá-rata, Fernández, D. Bartrina Cubinya, Japet de l' orga, Jaumet de Vilafranca, V. Jaumot y Magrinya, Candor Salomé, Amadeo y J. Arquer R.—*Insertarém alguna cosa de lo que 'ns envian.*

Ciudadá T. Doy: Esta bé.—E. V. y C.: Igualment—Just Aleix: Gracias mil per l' envío—Miquelet: Lo de vosté es molt extravagant y molt incorrecte.—Bernat Xinxola: ¡Al cove!—Xanigots: Los dibuixos son poch primorosos: aprofitarém la poesia y algun trenca-caps.—E. Guanyabens: Li agraím l' envío de la composició, qu' esta bé.—M. Badía: Lo mateix li dihém a vosté.—R. Giné (a) Llagosta: Los logogrifos massa llarchs no 'ns convenen: lo que 'ns envia no va.—J. Casanovas y V.: Es molt llimat y no podém aprofitarho.—Dolors Mont: Y lo de vosté es massa gras.—Dr. Tranquil: Ne 'ns podém comprometre a res: allà veurem.—O. Riera: Va bastant bé: procurarém insertarho.—Sabataret del Poble Sec: La poesia es massa llarga y té escassa novetat.—M. Riusec: No podém menos de agraírli l' oferiment que 'ns fa. De l' envío de la semana 'ns agrada tot menes la Dolara y l' Humorada. Ja ho veu: fem justicia seca.—A. Llimoner: ¿Qué hi posarém al Almanach? No ho sabem encare; pero algú hi anira. Lo de aquesta semana va bé.—P. Talladas: Aprofitarém molta cosa.—R. Catalá: No 'ns fa 'l pés.—F. P. (Mata-morts): Té alguna condició: pero es poch llimat y abundant en ripis.—Pau de la Barretina: ¿Qué 'n treu de copiar y d' enviarlos com a propi lo que no es seu?—J. Carilloneur: Fassis donar una mirada pèl metje.—Quim Artigayre: Va molt bé.—Xavier Alemany: Ja ho crech que serveix, y ab molt gust que ho insertaré.—Follet: Va molt bé.—Saldoni Ximus: Procurarém publicar alguna cosa.—J. Arefr: Los versos no están mal; pero tenen un defecte: no diuen res.

LOPEZ, Editor.—*Rambla del Mitj, 20.*

Barcelona: Imp. de Lluís Tasso, Arch del Teatro, 21 y 23.